

19.05.2022

Dnro 21280/03.04.04.04.10/2020

Asia Kunnallisvalitus
Valittaja Antti Ollila, Askola

Päätös, josta valitetaan**Askolan kunnanvaltuusto 23.6.2020 § 37**

Kunnanvaltuusto on valinnut Askolan kunnanjohtajan virkaan Teemu Kejosen.

Valituksessa esitetyt vaatimukset

Valituksenalainen päätös on kumottava ja asia on palautettava uudelleen käsiteltäväksi.

Perusteet

Kunnanjohtajan valinta kunnanvaltuustossa on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, koska asia on valmisteltu esteellisessä kokoonpanossa. Esteellisten henkilöiden osallistuminen asian valmisteluun on saattanut vaikuttaa kunnanjohtajan valintaan. Kunnanhallituksessa kunnanjohtajan valintaa koskevan asian valmisteluun on osallistunut JUKO ry:n pääluottamusmies Hannu Vihreäluoto, joka edustaa Askolan kunnan työntekijöitä. Kuntalain 73 §:n 2 momentin mukaan Vihreäluoto on esteellinen pääluottamusmiesasemansa johdosta osallistumaan kunnanhallituksen työskentelyyn. Myös Askolan kunnan hallintojohtaja Tuija Saloranta on ollut esteellinen osallistumaan kunnanjohtajan valintatyöryhmän työskentelyyn.

Asian käsittely ja selvittäminen

Askolan kunnanvaltuusto on antanut lausunnon, jonka mukaan valitus on hylättävä aiheettomana ja jossa on lausuttu muun ohessa seuraavaa: Päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä asiaa ole valmisteltu

esteellisessä kokoonpanossa. Kunnanhallitus on kokouksessaan nimennyt työryhmän, jonka tehtävänä oli valita kunnanjohtajan virkaa hakeneista hakijoista kelpoisuusehdot täyttävät hakijat haastatteluun ja suorittaa haastattelut. Lisäksi kunnanhallitus valtuutti työryhmän lähettämään tarvittaessa hakijoista soveltuvuusarvioiteihin 2–3 henkilöä. Työryhmään kunnanhallitus nimesi muun ohessa Hannu Vihreäluodon ja Tuija Salorannan.

Saloranta on Askolan kunnan hallintojohtaja. Vihreäluoto ei ole kunnanhallituksen jäsen, vaan valtuuston I varapuheenjohtaja. Vihreäluoto on myös palvelussuhteessa Askolan kuntaan toimimalla yläkoulun ja lukion liikunnan lehtorina, ja on JUKO ry:n pääluottamusmies, mutta työryhmässä hän ei edustanut ketään pääluottamusmiehenä, vaan nimenomaan valtuuston I varapuheenjohtajana ja SDP:n edustajana.

Työryhmä kokousti kaksi kertaa ja suoritti haastattelut. Ensimmäisellä kerralla käytiin hakemukset läpi, valittiin kelpoisuusehdot täyttävät ja heistä 10 hakijaa haastatteluihin. Haastattelut suoritettiin kahtena eri päivänä ja tämän jälkeen pidettiin vielä kokous, jossa päädyttiin siihen, että ennen kunnanvaltuuston kokousta, jossa kunnanjohtaja valitaan, kolme työryhmän mielestä Askolan tulevaksi kunnanjohtajaksi parasta hakijaa kutsutaan vielä valtuustoryhmien haastateltaviksi ja samalla työryhmä totesi, että soveltuvuusarvioiteihin ei lähetetä ketään.

Ennen kunnanvaltuuston kokousta 23.6.2020 valtuutetut oli jaettu kolmeen ryhmään ja ryhmät saivat esittää kysymyksiään niille kolmelle hakijalle, jotka työryhmä oli valinnut jatkoon. Haastattelujen jälkeen kunnanvaltuuston kokouksessa, kun valtuutetut olivat tehneet ehdotuksia valittavaksi kunnanjohtajaksi, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi kunnanjohtajan vaalin enemmistövaalina suljetuin lipuin siten, että äänestyslippuun tulee merkitä etu- ja sukunimi ja että vaalissa saa äänestää ketä tahansa virkaa määrääjassa hakenutta henkilöä.

Työryhmä ei ole kokoontunut esteellisessä kokoonpanossa ja valtuutetuilla on ollut mahdollisuus haastatella kolmea hakijaa ennen kokousta. Valtuutetuilla on ollut mahdollisuus sekä esittää että äänestää kunnanjohtajaksi ketä tahansa virkaa määrääjassa hakenutta henkilöä, mutta ääniä on annettu vain kahdelle työryhmän esittämälle hakijalle ja lisäksi kaksi valtuutettua äänesti tyhjää.

Lausunnon liitteenä on toimitettu Askolan kunnan pyytämät esteellisyysväittämän johdosta annetut lausunnot, jotka on päivätty 7.7. ja 9.7.2020.

Teemu Kejoselle on varattu tilaisuus selityksen antamiseen. Selitystä ei ole annettu.

Valittaja on antanut vastaselityksen. Valittaja on viitannut kuntalain 73 §:n 2 momenttiin ja todennut Vihreäluodon esteellisyydestä, että Vihreäluoto toimii Askolan kunnanvaltuuston I varapuheenjohtajana, ja hänellä on tämän perusteella läsnäolo- ja puheoikeus Askolan kunnan kunnanhallituksen kokouksissa. Vihreäluoto on kuitenkin suoraan kuntalain 73 §:n 2 momentin sekä edelleen hallituksen esityksen (268/2014) perusteiden johdosta esteellinen ottamaan osaa / olemaan läsnä kunnanhallituksen kokouksissa. Kun

Vihreäluoto on ollut läsnä ja osallistunut kunnanjohtajan valintaa koskevaan käsittelyyn Askolan kunnanhallituksen kokouksissa ainakin 6.5., 28.5., 17.6., 12.8. ja 27.8.2020, on kunnanjohtajan valintaa koskeva päätös valtuustossa syntynyt kuntalain 73 §:n 2 momentin perusteella virheellisessä järjestyksessä.

Valittaja on viitannut Askolan kunnan lausunnon liitteenä toimitettuihin lausuntoihin ja todennut kunnallisvalituksessaan hallinto-oikeudelle katsoneensa, että Vihreäluoto on luottamusmiesasemansa johdosta esteellinen ottamaan osaa / olemaan läsnä Askolan kunnanhallituksen kokouksissa. Askolan kunnan pyytämät lausunnot koskevat kuitenkin Vihreäluodon mahdollista esteellisyyttä kunnanhallituksen valitsemassa työryhmässä, eikä niissä ole otettu kantaa tämän esteellisyyteen kunnanhallituksessa. Näin ollen lausunnoilla ei ole merkitystä asian ratkaisun kannalta.

Tuija Salorannan esteellisyyteen liittyen valittaja on todennut, että Askolan kunnanhallitus on 28.5.2020 siirtänyt valitsemalleen työryhmälle ainoastaan valtuutetuille kuuluvaa valtaa valita kunnanjohtaja, koska kunnanhallituksen valitsemalla työryhmällä on ollut käytännössä valta vaikuttaa kunnanjohtajan valintaan. Työryhmä on käyttänyt tätä kunnanhallituksen työryhmälle delegeoimaa valtaa rajaamalla osan kunnanjohtajan tehtävää hakeneista henkilöistä lopullisen kunnanjohtajan valintaprosessin ulkopuolelle. Työryhmän kokousmuistioista käy ilmi, että työryhmä on tehnyt itsenäisiä päätöksiä ja että työryhmän kokoukset on avannut Saloranta. Nämä seikat osoittavat, että Saloranta on toiminut myös työryhmän puheenjohtajana ja ollut osaltaan mukana työryhmän päätöksenteossa ja siten käyttänyt ainoastaan kunnanvaltuutetuille kuuluvaa valtaa asiassa.

Asiassa on menetelty kuntalain ja hallintosäännön vastaisesti ja asia on puutteellisesti valmisteltu. Askolan kunnanhallituksen 28.5.2020 valitsema työryhmä tulee toiminnaltaan rinnastaa kuntalain 30 §:n 2 momentissa tarkoitettuun toimikuntaan, jonka kokouksissa tulee pitää pöytäkirjaa (kuntalaki 107 §) ja lisäksi noudattaa soveltuvin osin niitä sääntöjä ja määräyksiä, joista on säädetty kunnan hallintosäännön 14 luvussa. Kyseisessä luvussa on säädetty kokousmenettelytavoista, joita kunnan toimielinten kokouksissa tulee noudattaa, pois lukien valtuuston kokoukset. Työryhmä on laiminlyönyt pöytäkirjanpitovelvoitteensa, koska sen pitämistä kokouksista ei ole pidetty kuntalain 107 §:n ja kunnan hallintosäännön vaatimaa pöytäkirjaa, vaan työryhmän kokouksista on ainoastaan laadittu muistio. Työryhmän toiminnan avoimuutta, luotettavuutta sekä lainmukaisuutta on jälkikäteen mahdotonta arvioida ja pelkästään pöytäkirjanpitovelvoitteen laiminlyönti tulee rinnastaa menettelyvirheeseen ja myös tämän seikan perusteella päätös tulee kumota.

Kunnanjohtajan tehtävää hakeneita henkilöitä ei ole lähetetty soveltuvuusarvioon, eli asiassa ei ole selvitetty ulkopuolisen asiantuntijan toimesta, onko kukaan hakijoista ollut ylipäättään soveltuva henkilö Askolan kunnanjohtajan tehtävään. Hakijoiden lähettäminen soveltuvuusarvioon oli annettu työryhmän tehtäväksi. Koska soveltuvuusarviota ei ole tehty, valtuutetuilla ei ole ollut käytettävissään riittävä tietoa hakijoiden soveltuvuudesta kunnanjohtajan tehtävään ja asia on puutteellisesti valmisteltu.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus ei tutki valittajan vastaselityksessä esittämiä väitteitä asian valmistelun kuntalain ja hallintosäännön vastaisuudesta ja puutteellisuudesta eikä toimivallan ylittämistä koskevaa väitettä.

Hallinto-oikeus hylkää valituksen muilta osin.

Perustelut

Tutkimatta jätetyiltä osin

Kuntalain 135 §:n 1 momentin mukaan valtuuston ja kuntayhtymän 58 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimielimen päätökseen sekä kunnanhallituksen, lautakunnan ja johtokunnan oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.

Pykälän 2 momentin mukaan valituksen saa tehdä sillä perusteella, että: 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Pykälän 3 momentin mukaan valittajan tulee esittää 2 momentissa tarkoitetut valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valittaja on vastaselityksessään esittänyt asian valmistelun olleen kuntalain ja hallintosäännön vastaista sekä puutteellista, koska työryhmä ei ole pitänyt kokouksistaan pöytäkirjaa ja koska kunnanjohtajan tehtävää hakeneita ei ole lähetetty soveltuvuusarvioon. Lisäksi valittaja on vastaselityksessä katsonut, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä siitä syystä, että hallintojohtaja Saloranta on työryhmässä toimiessaan käyttänyt ainoastaan kunnanvaltuutetulle kuuluvaa valtaa asiassa.

Hallinto-oikeus toteaa, että valittajan tulee edeltä kuntalain 135 §:n 3 momentista ilmenevällä tavalla esittää valituksensa perusteet ennen valitusajan päättymistä. Valittajan vastaselityksessä esittämät valitusperusteet jätetään näin ollen valitusajan päättymisen jälkeen esitettyinä tutkimatta.

Tutkituilta osin

Sovellettavat oikeusohjeet

Kuntalain 97 §:n 2 momentin mukaan muun luottamushenkilön, tilintarkastajan sekä kunnan viranhaltijan ja työntekijän esteellisyydestä säädetään hallintolain 27–30 §:ssä.

Hallintolain 27 §:n mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä kuin momentin edellä mainituissa kohdissa tarkoitetuista syistä vaarantuu.

Hallintolakia koskevan hallituksen esityksen (HE 72/2002 vp) 28 §:n 1 momentin 7 kohtaa koskevien yksityiskohtaisten perustelujen mukaan momentin 7 kohta sisältäisi hallintomenettelylain 10 §:n 1 momentin 6 kohtaa vastaavan esteellisyyttä koskevan yleislausekkeen. Mainitun lainkohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu. Tällaisen syyn on oltava ulkopuolisen havaittavissa ja sen puolueettomuutta vaarantavan vaikutuksen tulee olla suunnilleen samanasteinen kuin erikseen määritellyissä esteellisyyssperusteissa.

Hannu Vihreäluodon esteellisyys

Valittajan on katsottava vaatineen valituksenalaisen päätöksen kumoamista virheellisessä järjestyksessä syntyneenä sen vuoksi, että Vihreäluoto on ollut läsnä kunnanhallituksen kokouksissa. Valittajan mukaan Vihreäluoto on kuntalain 73 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla esteellinen osallistumaan kunnanhallituksen kokouksiin.

Kuntalain 73 §:n 2 momentin mukaan henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Kuntalakea koskevasta hallituksen esityksestä (HE 268/2014 vp) ilmenee, että kunnanhallitus edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta. Kunnan henkilöstön edunvalvonnasta huolehtivien henkilöiden asema kunnanhallituksessa ja henkilöstöasioita pääasiallisesti hoitavassa toimielimessä on tämän vuoksi ristiriitainen. Esteellisyyssäännökset eivät pelkästään ole riittävät ongelmien välttämiseksi ja sen vuoksi henkilöstön edunvalvonnasta huolehtivien vaalikelpoisuutta esitetään edelleen voimassa olevan lain mukaisesti rajoitettavaksi.

Hallinto-oikeus toteaa, että valittajan viittaamassa kuntalain 73 §:ssä on säädetty vaalikelpoisuudesta kunnanhallitukseen, mistä nyt ratkaistavana olevassa asiassa ei ole kysymys. Vihreäluoto on ollut jäsenenä kunnanhallituksen nimeämässä työryhmässä, jonka tehtävänä oli valita kunnanjohtajaksi hakeneista hakijoista kelpoisuusehdot täyttäviä hakijoita haastatteluun ja suorittaa haastattelut. Kysymys ei ole ollut Vihreäluodon toimimisesta kunnanhallituksessa vastaten samalla kunnan henkilöstön edunvalvonnasta edellä hallituksen esityksessä viitatuin tavoin. Hallinto-oikeus katsoo näin ollen, ettei valituksenalaista päätöstä ole kumottava virheellisessä järjestyksessä syntyneenä valittajan Hannu Vihreäluodon esteellisyydestä esittämien seikkojen perusteella.

Tuija Salorannan esteellisyys

Valittajan mukaan kunnan hallintojohtaja Tuija Saloranta on ollut esteellinen osallistumaan valintatyöryhmän työskentelyyn.

Hallinto-oikeus toteaa, että valittajan väite Salorannan esteellisyydestä on yksilöimätön eikä valituksesta ilmene, minkä vuoksi valittaja on katsonut

Salorannan olleen esteellinen osallistumaan työryhmän työskentelyyn. Hallinto-oikeus katsoo, että valittaja ei ole esittänyt sellaisia seikkoja, joiden perusteella luottamus Salorannan puolueettomuuteen olisi hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettulla tavalla muusta erityisestä syystä vaarantunut. Valituksenalaista päätöstä ei näin ollen ole kumottava virheellisessä järjestyksessä syntyneenä valittajan Tuija Salorannan esteellisyydestä esittämien seikkojen perusteella.

Johtopäätös

Valituksenalainen päätös ei ole valittajan esittämillä perusteilla lainvastainen. Valitus on siten hylättävä.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 mom 1 ja 5 kohta

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (HOL kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet
Virpi Ikkela, Eve Juuriala (t) ja Hanna Välimaa.

Esittelijäjäsen

Hanna Välimaa

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu ja tulostettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Valittajalle tavallisena tiedoksiantona Oikeudenkäyntimaksu 260 euroa Tiedote oikeudenkäyntimaksusta korkeimmassa hallinto-oikeudessa
Jäljennös	Askolan kunnanvaltuusto Päätöksestä on julkaistava ilmoitus kuntalain 142 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla. Teemu Kejoselle tavallisena tiedoksiantona Tiedote oikeudenkäyntimaksusta korkeimmassa hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
 - 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
 - 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.
- Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika ja tiedoksisaantipäivä

Valitus on tehtävä kirjallisesti **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan, kuntayhtymän tai asianomaisten kuntien yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista.

-Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa (sähköpostiviesti/asiointipalvelu) päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

-Todisteellisessa sähköisessä tiedoksiannossa (asiointipalvelu) päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun päätös on noudettu asiointipalvelusta.

Käytettäessä sijaistiedoksiantoa, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen toimittaminen

Valitus liitteineen on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä myös sähköistä asiointipalvelua käytettäessä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi katsotaan, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
 - selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
 - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:n 2 momentista muuta johdu.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite:	Käyntiosoite:	Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi, Faksi: 029 56 40382
PL 180	Paasivuorenkatu 3	Asiointipalvelu: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
00131 HELSINKI	Helsinki	

Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom skriftliga besvär hos **högsta förvaltningsdomstolen**, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Grunder för beviljande av besvärstillstånd

Enligt 111 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden ska besvärstillstånd beviljas om

- 1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är viktigt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,
- 2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att det i ärendet skett ett uppenbart fel, eller
- 3) det finns något annat vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan också beviljas i fråga om endast en del av förvaltningsdomstolens överklagade beslut.

Besvärstid och delgivningsdag

Besvär ska anföras skriftligen **inom 30 dagar från dagen för delfäendet av förvaltningsdomstolens beslut**, denna dag inte medräknad.

Om besvär anföras med stöd av den besvärsrätt som tillkommer kommunmedlem, samkommuns medlemskommuner eller deras kommunmedlemmar räknas besvärstiden från den dag, då tillkännagivandet om beslutet publicerats i kommunens, samkommunens eller behöriga kommuners allmänna datanät.

Om beslutet har delgetts en part separat, räknas besvärstiden dock från delfäendet.

-Vid vanlig elektronisk delgivning (e-postmeddelande/e-tjänsten) anses beslutet ha blivit delgivet den tredje dagen efter att meddelandet sändes, om inte något annat visas. Beslutet har sänts samma dag som det givits, vilket datum framgår av beslutets första sida.

-Vid bevislig elektronisk delgivning (e-tjänsten) anses beslutet ha delgivits när beslutet har hämtats från e-tjänsten.

Vid mellanhandsdelgivning anses beslutet ha blivit delgivet den tredje dagen efter den dag som anges på delgivningsbeviset. Beslutet anses ha kommit till en myndighets kännedom på ankomstdagen.

Inlämnande av besvär

Besvären inklusive bilagor ska inom besvärstiden lämnas **till högsta förvaltningsdomstolen**. Besvärshandlingarna ska även vid användning av e-tjänsten vara framme senast den sista dagen av besvärstiden före utgången av ämbetsverkets öppettid.

Besvärens innehåll

I besvären, som ska innehålla en ansökan om besvärstillstånd, ska anges

- ändringssökandens namn och kontaktuppgifter
- den postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas.
- det beslut i vilket ändring söks
- de grunder på vilka besvärstillstånd begärs samt de skäl på vilka grunden för meddelande av besvärstillstånd anses föreligga
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- grunderna för yrkandena.

Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud ska dennes kontaktuppgifter anges i besvären.

Högsta förvaltningsdomstolen ska utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Bilagor till besvären

Till besvären ska fogas

- förvaltningsdomstolens beslut med besvärсанvisning
- utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Ett ombud ska foga en fullmakt till besvären om det inte av 32 § 2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden framgår annat.

Högsta förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter

Postadress:	Besöksadress:	E-post: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi, Fax: 029 56 40382
PB 180	Paasivuorigatan 3	E-tjänst: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
00131 HELSINGFORS	Helsingfors	